

Slavoj Žižek

O Gazi in svoji knjigi

»Pravi se, da je knjižni sejem prostor dialoga, ampak ...«

FRANKFURT Slavoj Žižek je po vznemirjenju, ki ga je s svojim govorom povzročil na otvoritveni slovesnosti knjižnega sejma, ko je napadel nekatere politike izraelske države, je včeraj potrdil svoje trditve. Na torkovi slovesnosti ob prisotnosti slovenske predsednice Nataše Pirc Musar, nemške ministrice za kulturo Claudie Roth in drugih visokih gostov se je slovenski filozof namreč zavzel za pravice Palestincev in hkrati napadel antisemitizem.

Včeraj je na odru Srečka Kosovela v slovenskem paviljonu frankfurtskega sejma predstavil svojo knjigo *Paradoxien der Mehrlust* (Paradoksi preobilja) v dialogu z nemškim pisateljem Alexandrom Roeslerjem. Kot je bilo sicer pričakovati, ni slo ravno za dialog, temveč za Žižkov skoraj enourni monolog.

»Pravi se, da je knjižni sejem prostor dialoga in tako dalje in tako dalje, ampak ... Beseda ampak ponazarja prepoved,« je pred nabito polnim auditorijem zatrdil Žižek in dodal, da ga je po njegovih torkovih izjavah najbolj žaljivo napadlo eno izmed najmočnejših antisemit-skih združenj. »V Gazi, v Vzhodnem Jeruzalemu in na Zahodnem bregu živi štiri milijone Palestincev, ki so v nekakšnem limbu: pravzaprav ne vemo, kje živijo,« je dejal slovenski filozof in opozoril, da je ravno Benjamin Netanjahu večkrat poudaril, da pripada območje tradicionalne naselitve Izraelcev izključno Judom. »Kaj naj torej naredimo s štirimi milijoni Palestincev, ki živijo na tej zemlji?« je pripomnil Žižek.

V nadaljevanju je beseda tekla o kritiki kapitalizma, predvsem pa o iskanju alternativ za levico, ki je po Žižkovih besedah »prepričana, da se bori za raznolikost in inkluzivnost, a se v resnici sistematsko uničuje«. Medtem kopnijo pogoji za klasično socialno demokracijo. »Svoboda govora, svoboda mišljenja sta klasični liberalni vrednoti, a zanj so potrebni materialni pogoji,« je poudaril filozof in kot primer izpostavil javno zdravstvo. Alternativno vidi Slavoj Žižek v globalni kooperaciji. Naravnih katastrof in migracij ne bo mogoče dolgoročno preprečiti z lokalnimi kooperacijami, temveč le z globalnimi, trdi najvidnejši predstavnik ljubljanske psihoanalitiške šole. Najbolj destabilizacijske so pri kljubovanju kapitalistični ureditvi Zahoda teorije zarote, eden od začetnikov teh je bil sam Adolf Hitler, je Žižek povedal nemškemu občinstvu v Frankfurtu. Kar se pa prihodnosti tiče, je bil pričakovano pesimist. Apokaliptični hollywoodski filmi so jasen primer tega – tako Žižek –, da si je v današnjem času lažje zamišljati konec sveta od konca kapitalizma. **Mlis**

Slovenski paviljon Boris Pahor med izpostavljenimi avtorji MLIS

Med knjižno ponudbo Vodnik po Sloveniji ... s Trstom MLIS

Violinist in dirigent Stefan Milenković in Francesco Ivan Ciampa na tržaškem odru VERDI

Ekspresivno, možato, vseskozi suvereno igranje

Simfonična glasba Srbski violinski mojster Stefan Milenković je na odru tržaškega Verdija nastopil ob zelo dobro razpoloženem orkestru, ki ga je vodil Francesco Ivan Ciampa

Katja Kralj

TRST Eden najlepših koncertov za violino v izvedbi enega najboljših violinskih mojstrov. To je bila ponudba predzadnjega koncerta simfonične sezone tržaškega gledališča Verdi, ki je letos postregla z res vrhunsko glasbo.

Z veseljem smo dočakali nastop Stefana Milenkovića, ki je v Trstu že večkrat gostoval in vsakokrat s svojo igro navdušil. Srbski virtuoz je tudi tokrat zablestel z interpretacijo, ki je bila ekspresivna, možata, vseskozi suverena in vpeta v pripovedni lok, ki nas je očaral z bogastvom dramaturgije.

Zelo dobro razpoložen orkester, ki ga je vodil Francesco Ivan Ciampa, je solistu pripravil napet uvod, po katerem je violina Guadagnini iz leta 1783 prevzela glavno vlogo ter zasijala v herojski temi, s katero solist mladane izziva orkester, nato pa dialog nadaljuje v gosti izmenjavi novih predlogov.

Brahms je svoj edini koncert za violino v D-Duru op. 77 spisal s pomočjo nasvetov odličnega virtuozu Josepha Joachima, kljub temu pa so se mu mnogi takratni violinisti odpovedali, ker so menili, da je

neizvedljiv. Milenković, šarmanten v elegantni črni jakni, drzno posuti z bleščicami, se je z dušo in telesom predal interpretaciji, pri kateri ni bilo zaznati nikakršne rutine, kot bi vedno znova odkrival skrivne zaklade Brahmsove umetnine. Škoda, da so bili pihalci po zaključku kadence nekoliko preglašni, kajti violinist bi takrat za ganljive fraze potreboval le rahlo svilen podpora, na kateri bi vezenine bolje izstopale. V prelepem adagiu je solist svoje melodije prepletal z orkestrom, naposled pa se užitekarsko predal madžarsko obarvanemu tretjemu stavku. Le par minut pred koncem smo bili priče osupljivi prisestnosti, s katero sta si solist in koncertni mojster izmenjala violini: v milisekundi je šlo nekaj milijonov evrov iz rok v roke, kajti Milenkovići violinini Guadagnini je počila struna, zato je nastop nadaljeval in triumfalno sklenil s Stradivarko, ki jo ima Stefano Furini začasno na razpolago.

Dvorano je preplavilo navdušenje, aplavzi se niso polegli niti po dodatku, s katerim se je Milenković žal nepreklicno poslovil: izbral je prvi stavek Bachove *Partite v d-molu BWV*

1004, ki ga je odigral s toplino in izbranim okusom.

Še Patetična Čajkovskega

Z nabrekli romantiko je bil nabit tudi drugi del koncerta. Poslednja simfonija v h-molu op. 74, ki jo je Čajkovski dirigiral le devet dni pred prerano smrtjo, je znana tudi kot *Patetična* in res je pathos v njej vseskozi utripajoč, z izjemo tretjega stavka, v katerem zaživi skoraj poskočna, globoko rusko obarvana glasba, s katero skladatelj trenutno prežene melanholijo. Francesco Ivan Ciampa se je simfonije lotil nekoliko oprezno, postopoma pa se je predal romantičnim valom ter orkester vodil z zanosom, ki je dvorano napolnil z razkošnostjo in polnozvočnostjo. Tudi tokrat se je orkester odlično izkazal in si z dirigentom prisluzil dolge, upravičeno navdušene aplavze.

Na zadnji koncert sezone bomo morali počakati do 22. decembra, ko bo novi glasbeni vodja Enrico Caleso dirigiral Mahlerjevo simfonijo št. 1, domači pianist Massimo Gon bo igral Schumannov koncert, poslušali pa bomo tudi skladbo, ki jo je Tržačan Giulio Viozzi posvetil Italiji Svevu.

Prešernova proslava pod odbor za proslave

Predlog ministrstva

LJUBLJANA Slovensko ministrstvo za kulturo je objavilo predlog sprememb zakona o Prešernovi nagradi. Po njem bi se priprava in izvedba proslave ob slovenskem kulturnem prazniku, na kateri podeljujejo Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada, prenesla na koordinacijski odbor za državne proslave,

ki usklajuje tudi vse druge državne proslave. Omenjeni odbor bi po predlaganih spremembah usklajeval organizacijo proslave, vključno z izborom avtorjev. Odbor razpolaga s potrebnimi produkcijskimi zmogljivostmi in znanji za izvedbo proslave, s tem pa bi se odločanje o vseh državnih

proslavah uredilo na primerljiv način, piše v predlogu.

Kot razlog za prenos organizacije proslave je naveden tudi, da so se pokazale nekatere organizacijsko-tehnične nejasnosti ter vprašanja formalne odgovornosti za izvedbo proslave. Nekaj podobnega je bilo tudi v preteklih letih, saj »razmerje med upravnim odborom Prešernovega sklada in ministrstvom za kulturo glede organizacije proslave ni povsem dorečeno«.

Koordinacijski odbor za državne proslave in prireditve sestavljajo predstavniki različnih vej oblasti in različnih državnih organov ter civilne družbe. Spremembe bodo v javni razpravi do 23. oktobra.